

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Jaroslavy Skoumalové a soudců JUDr. Radimy Gregorové, Ph.D. a JUDr. Jarmily Ďáskové, v právní věci žalobce **J. T.**, proti žalovanému **Krajskému úřadu Zlínského kraje, odboru právnímu a Krajského živnostenského úřadu**, se sídlem tř. Tomáše Bati 21, Zlín, o žalobě proti rozhodnutí správního orgánu,

t a k t o :

- I. Rozhodnutí Krajského úřadu Zlínského kraje, odboru právního a Krajského živnostenského úřadu ze dne 15.9.2011, č.j. KUZL/64992/2011, sp.zn. KUSP/64992/2011/PŽÚ/Du, **se zrušuje** a věc **se vrací** žalovanému k dalšímu řízení.
- II. Žalovaný **je povinen** nahradit žalobci náklady řízení ve výši 3.000,- Kč do třiceti dnů od právní moci tohoto rozsudku.

O d ů v o d n ě n í :

Žalobou včas podanou u Krajského soudu v Brně se žalobce domáhal zrušení rozhodnutí žalovaného ze dne 15. 9. 2011, č.j. KUZL/64992/2011, sp.zn. KUSP/64992/2011/PŽÚ/Du a vrácení věci žalovanému k dalšímu řízení. V žalobě uvedl, že podle zákona o svobodném přístupu k informacím požádal o sdělení výše odměn ředitele základní školy a mateřské školy Lhota u Vsetína za první pololetí roku 2011, jeho žádost byla rozhodnutím žalovaného zamítnuta s odkazem na § 15 zákona o svobodném přístupu k informacím. Žalobce odkazuje na veřejný zájem, kdy veřejnost je oprávněna znát nakládání s veřejnými financemi, zde se jedná o informování o nakládání s veřejnými prostředky, zaměstnanec veřejné správy je

příjemcem veřejných prostředků a nevztahuje se na něho výluka dle § 8b odst. 2 zákona o svobodném přístupu k informacím, jak vyplývá rovněž z rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 27.5.2011, č.j. 5 As 57/2010. Pokud jeho žádosti nebylo vyhověno s tím, že podle názoru žalovaného jde o ochranu osobních údajů ředitele školy, který odmítl dát souhlas se zveřejnění svých odměn, nemůže taková argumentace obstát.

Žalovaný ve svém vyjádření navrhl zamítnutí žaloby s tím, že jím vydané rozhodnutí je v souladu s právními předpisy. Odmítl námitky žalobcem vznesené a odůvodnil proč neaplikoval žalobcem citované rozhodnutí Nejvyššího správního soudu.

Žalobce v replice setrval na svém stanovisku.

Krajský soud v Brně na základě včas podané žaloby přezkoumal napadené rozhodnutí žalovaného v mezích žalobních bodů (§ 75 odst. 2, věta první, s.ř.s.), jakož i řízení předcházející jeho vydání a dospěl k závěru, že žaloba je důvodná. O žalobě soud rozhodl, aniž nařizoval jednání, za podmínek vyplývajících z ustanovení § 51 odst. 1 s.ř.s., poté, kdy účastníci řízení s tímto postupem vyslovili souhlas.

Žalobou je napadeno rozhodnutí žalovaného ze dne 15.9.2011, č.j. KUZL/64992/2011, sp.zn. KUSP/64992/2011/PŽÚ/Du, kterým bylo zamítnuto odvolání žalobce a potvrzeno rozhodnutí Obecního úřadu Lhota u Vsetína ze dne 17.8.2011, č.j. OÚ-517/2011, vydané ve věci žádosti o poskytnutí informací ze dne 1.7.2011. Z obsahu rozhodnutí vyplývá, že správní orgány obou stupňů odmítly žádost žalobce s odkazem na § 8a zákona o poskytování informací, podle něhož se informace týkající se osobnosti, projevů osobní povahy, soukromí fyzické osoby a osobních údajů, poskytují jen v souladu s právními předpisy upravujícími jejich ochranu. V tomto případě je takovým právním předpisem zákon č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů, ve znění pozdějších předpisů. Rozhodnutí žalovaného je velmi podrobně a pečlivě dále odůvodněno, včetně úvah o střetu dvou základních práv a svobod, tedy práva žalobce na poskytnutí informací na straně jedné a práva konkrétní fyzické osoby na ochranu jejího soukromí, kdy žalovaný posoudil vzájemnou kolizi obou práv a upřednostnil právo na ochranu osobních údajů garantované zákonem č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů.

Základní právní otázkou pro posouzení důvodnosti žalobních námitek bylo posouzení důvodnosti omezení práva žalobce na svobodný přístup k informacím a zákonnost postupu žalovaného, který s odkazem na ochranu osobních údajů, kterou garantuje zákon o ochraně osobních údajů, odmítl žádost žalobce o poskytnutí informací o výši odměn ředitele základní školy a mateřské školy ve Lhotě u Vsetína za první pololetí roku 2011, které byly poskytnuty z veřejných prostředků. Především krajský soud předesílá, že rozhodnutí žalovaného je velmi pečlivě vypracováno, přiléhavě odůvodněno a náležitě vyargumentováno co do úvah správního orgánu ohledně jeho závěrů. Přesto soud při zvažování důvodnosti žalobcem uplatněných námitek byl povinen vycházet z recentní judikatury správních soudů, zejména pak rozhodování Nejvyššího správního soudu a jeho rozšířeného senátu, zejména rozsudku rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 1.6.2010, č.j. 5 As 64/2008-155 (dostupný na www.nssoud.cz), týkajícího se svobodného přístupu k informacím o příjemcích veřejných prostředků, v němž tento soud najisto postavil, že na poskytování informací o příjemcích veřejných prostředků podle § 8b zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ustanovení § 10 zákona o svobodném přístupu k informacím, o ochraně důvěrnosti majetkových poměrů, nedopadá. Z rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 11.11.2011, č.j. 4 As 40/2010-60 (www.nssoud.cz), rovněž vyplývá, že k výkladu ustanovení

§ 8b zaujal právní názor Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 27.5.2011, č.j. 5 As 57/2010-79, v němž tento soud dovodil, že zaměstnanec, jemuž je odměna za práci (plat) vyplácena z veřejných rozpočtů, je příjemcem veřejných prostředků podle § 8b odst. 1 zákona o svobodném přístupu k informacím a informace o konkrétní odměně takového konkrétního zaměstnance, a to včetně její výše, je proto povinný subjekt povinen poskytnout v rozsahu vymezeném ustanovením § 8b odst. 3 citovaného zákona.

Zdejšímu soudu proto nezbylo, než vycházet z konstantní judikatury Nejvyššího správního soudu, rovněž též z rozsudku ze dne 27.5.2011, č.j. 5 As 57/2010-79, jehož se žalobce přímo v podané žalobě dovolává a věc posoudit v intencích závěrů v tomto rozsudku vyjádřených takto:

„Údaj o výši odměny nikterak nevypovídá o funkčním či pracovním zařazení zaměstnance veřejné správy. Funkční a pracovní zařazení totiž vyplývá z organizačních předpisů příslušného orgánu veřejné správy a z popisu práce konkrétního zaměstnance. Takovými údaji jsou zejm. údaje, do kterého referátu, odboru, oddělení je příslušný zaměstnanec zařazen, kdo je jeho přímým nadřízeným, zda je vedoucím zaměstnancem, zda řídí jiné zaměstnance, apod.

Údaj o výši odměny pak nevypovídá ani o veřejné anebo úřední činnosti příslušného zaměstnance. O takových skutečnostech vypovídají informace o tom, jaká rozhodnutí zaměstnanec zpracovával, na jakých projektech se podílel, kolik má tento zaměstnanec rozpracovaných případů, jak dlouho případy zpracovává, t.j. informace o tom, jakým způsobem zaměstnanec veřejné správy svou práci vykonává, nikoli však již za jakou odměnu.

Nejvyšší správní soud proto k tomu stížnímu bodu uzavírá, že informace o výši odměny konkrétnímu zaměstnanci veřejné správy není osobním údajem, který by byl vyloučen z ochrany osobních údajů ustanovením § 5 odst. 2 písm. f) zákona o ochraně osobních údajů.

Nejvyšší správní soud se proto dále zabýval stížním bodem 1), t. j. otázkou, zda lze zaměstnance veřejné správy považovat za „příjemce veřejných prostředků“ ve smyslu § 8b zákona o svobodném přístupu k informacím..

Otázkou výkladu pojmu „příjemce veřejných prostředků“ se již, byť v jiné souvislosti, zabývaly při své rozhodovací činnosti Ústavní soud i Nejvyšší správní soud. Oba tyto soudy po zjištění, že zákon o svobodném přístupu k informacím tento pojem nedefinuje, akcentovaly princip jednoty a bezrozpornosti právního řádu, ze kterého plyne požadavek přikládat týmž pojmům obsaženým v různých právních předpisech zásadně stejný význam a obsah, ledaže by existovaly rozumné důvody k závěru, že stejný význam mít nemají (například proto, že jsou užity v různých kontextech, nebo proto, že jimi zákonodárce v různých dobách mínil odlišné věci). Vycházely proto z obecné definice pojmu „veřejné prostředky“ obsažené v § 2 písm. g) zák. č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole, který veřejné prostředky definuje jako veřejné finance, věci, majetková práva a jiné majetkové hodnoty patřící státu, státní příspěvkové organizaci, státnímu fondu, územnímu samosprávnému celku, městské části hlavního města Prahy, příspěvkové organizaci územního samosprávného celku, příspěvkové organizaci městské části hlavního města Prahy nebo jiné právnické osobě zřízené k plnění úkolů veřejné správy zvláštním právním předpisem nebo právnické osobě zřízené na základě zvláštního právního předpisu, která hospodaří s veřejnými prostředky (srov. např. nálezy Ústavního soudu ze dne 24. 1. 2007, sp. zn. I. ÚS 260/06, nalus.usoud.cz, či rozsudek rozšířeného senátu

Nejvyššího správního soudu ze dne 1. 6. 2010, č. j. 5 As 64/2008 - 155, Sb. NSS č. 2109/2010, www.nssoud.cz).

Kasační soud se proto dále zabýval otázkou, kdo je „příjemcem“ veřejných prostředků, když ani tento pojem zákon o svobodě informací ani jiný právní předpis nedefinují. Ust. § 8b odst. 1 zákona o svobodě informací pouze tautologicky uvádí, že „příjemcem“ veřejných prostředků je ten, komu byly tyto prostředky „poskytnuty“.

Argumentoval-li žalovaný v napadeném rozhodnutí, že záměrem zákonodárce nemohlo být umožnit komukoliv získat informaci o platových poměrech kterékoli osoby jen proto, že plat a jeho součásti pocházejí z veřejných prostředků, lze na skutečný záměr zákonodárce v tomto směru jen těžko usuzovat, když ust. § 8b bylo do zákona o svobodném přístupu k informacím vtčeno na základě poslaneckého pozměňujícího návrhu, k němuž neexistuje důvodová zpráva ani dostupný záznam ústního přednesu příslušného poslance nebo zástupce skupiny poslanců (srov. sněmovní tisky č. 991/0, č. 991/1 a č. 991/2 ze 4. volebního období Poslanecké sněmovny či stenozáznamy ze schůzí Poslanecké sněmovny konaných dne 21. 9. 2005 a 14. 10. 2005, vše dostupné na www.psp.cz).

Oproti tomu lze na úmysl zákonodárce usuzovat ze samotného znění ust. § 8b zákona o svobodném přístupu k informacím.

Podle § 8b odst. 1 zákona o svobodném přístupu k informacím povinný subjekt poskytne základní osobní údaje o osobě, které poskytl veřejné prostředky.

Toto ustanovení představuje zákonnou výlukou z obecného pravidla obsaženého v § 8a zákona o svobodném přístupu k informacím, podle něhož informace týkající se osobnosti, projevu osobní povahy, soukromí fyzické osoby a osobní údaje povinný subjekt poskytne jen v souladu s právními předpisy, upravujícími jejich ochranu.

Z uvedeného vyplývá, že základní osobní údaje (blíže specifikované v § 8b odst. 3 zákona o svobodném přístupu k informacím - viz níže) se o osobě, které povinný subjekt poskytl veřejné prostředky, poskytnou i přesto, že jsou jinak chráněny předpisy o ochraně osobních údajů.

Podle § 8b odst. 2 zákona o svobodném přístupu k informacím ustanovení odstavce 1 se nevztahuje na poskytování veřejných prostředků podle zákonů v oblasti sociální, poskytování zdravotní péče, hmotného zabezpečení v nezaměstnanosti, státní podpory stavebního spoření a státní pomoci při obnově území.

Poznámka pod čarou 4c) pak odkazuje na zákon č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 48/1997 Sb., o veřejném zdravotním pojištění, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 117/1995 Sb., o státní sociální podpoře, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 100/1988 Sb., o sociálním zabezpečení, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 96/1993 Sb., o stavebním spoření a státní podpoře stavebního spoření, ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 12/2001 Sb., o státní pomoci při obnově území postiženého živelní nebo jinou pohromou a o změně zákona č. 363/1999 Sb., o pojišťovnictví, ve znění pozdějších předpisů (zákon o státní pomoci při obnově území).

Tato „výluka z výluky“ svědčí o přesvědčení zákonodárce, že pokud by nebylo v zákoně o svobodném přístupu k informacím obsaženo ust. § 8b odst. 2, bylo by třeba

poskytnout základní osobní údaje i o každé osobě, které je poskytován starobní, invalidní, vdovský, vdovecký či sirotčí důchod, které je poskytnuta péče hrazená z veřejného zdravotního pojištění, které je poskytnuta některá z dávek státní sociální podpory, z dávek sociální péče, z dávek péče pro těžce zdravotně postižené občany, které je poskytnuto hmotné zabezpečení v nezaměstnanosti, které je poskytnuta státní podpora stavebního spoření či které je poskytnuta státní pomoc při obnově území.

Lze tak logicky usoudit, že pod pojem „příjemce veřejných prostředků“ zahrnul zákonodárce v § 8b odst. 1 zákona o svobodném přístupu k informacím velice široký okruh osob. Pokládá-li pak za tyto osoby i veškeré důchodce, veškeré osoby sociálně slabé, veškeré účastníky stavebního spoření se státní podporou, atd., je nutno uvedený pojem vyložit tak, že „příjemcem veřejných prostředků“ je podle § 8b odst. 1 zákona o svobodném přístupu k informacím jakákoliv osoba, které je vyplacena byť i jen minimální částka z veřejných rozpočtů.

Zaměstnanec veřejné správy dostává za svou práci plat, který je mu vyplácen z veřejných prostředků. Je proto ve smyslu § 8b odst. 1 zákona o svobodném přístupu k informacím „příjemcem veřejných prostředků“.

Zbývá zodpovědět otázku, zda údaj o výši odměny zaměstnance veřejné správy lze poskytnout žadateli jako „základní osobní údaj“ ve smyslu § 8b odst. 1 zákona o svobodném přístupu k informacím.

Podle § 8b odst. 3 zákona o svobodném přístupu k informacím základní osobní údaje podle odstavce 1 se poskytnou pouze v tomto rozsahu: jméno, příjmení, rok narození, obec, kde má příjemce trvalý pobyt, výše, účel a podmínky poskytnutých veřejných prostředků.

Zákon tedy výslovně stanoví, že výše poskytnutých veřejných prostředků ve spojení se jménem a příjmením osoby, které byly poskytnuty (spolu s dalšími údaji uvedenými v § 8b odst. 3 zákona o svobodném přístupu k informacím) jsou údaji, které povinný subjekt žadateli poskytne.

Stěžovateli lze přisvědčit, že odkazy krajského soudu na rozsudky Nejvyššího správního soudu z dřívější doby jsou nepřipadné, neboť tato rozhodnutí vycházela z jiného stavu zákonné úpravy poskytování informací, t. j. ze znění před novelizací provedenou zákonem č. 61/2006 Sb., kterou bylo do zákona o svobodném přístupu k informacím vtěleno právě ust. § 8b.

Co do střetu práva na svobodný přístup k informacím a práva na ochranu osobních údajů Nejvyšší správní soud konstatuje, že právo na ochranu osobních údajů není neomezené, když čl. 10 odst. 3 Listiny základních práv a svobod má každý právo na ochranu před neoprávněným shromažďováním, zveřejňováním a jiným zneužíváním údajů o své osobě. Stanoví-li pak zákon o svobodném přístupu k informacím povinnost poskytnout některé osobní údaje (jinak chráněné zákonem o ochraně osobních údajů), jedná se o jejich poskytnutí podle práva, t. j. o poskytnutí oprávněné.“

Současně v tomto rozhodnutí se konstatuje, že s ohledem na přijaté závěry takto vymezené není nutné posuzovat střed práva na svobodný přístup k informacím a práva na ochranu osobních údajů, v posuzované věci individuálně podle všech okolností případu.

Krajskému soudu proto nezbylo než z důvodů shora uvedených přiznat žalobě důvodnost, rozhodnutí žalovaného podle § 78 odst. 1 zrušit a věc vrátit žalovanému k dalšímu řízení (§ 78 odst. 4 s.ř.s.), v němž bude žalovaný vázán právním názorem vysloveným v tomto zrušujícím rozsudku (§ 78 odst. 5 s.ř.s.).

Výrok o nákladech řízení má oporu v ustanovení § 60 odst. 1 s.ř.s., podle něhož nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil, proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl.

Úspěšnému žalobci tak přísluší právo na náhradu nákladů řízení, které představuje zaplacený soudní poplatek ve výši 3.000,- Kč.

P o u ě n í :

Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Krajský soud v Brně dne 21. března 2012

JUDr. Jaroslava Skoumalová, v. r.
předsedkyně senátu